

La Capital de la Cultura Catalana, una oportunitat perduda

Com a membre de la junta d'una coral de la ciutat, quan al maig del 2018 l'Ajuntament ens va convidar a l'acord de nominació de la ciutat de Tortosa com a Capital de la Cultura Catalana (CCC) 2021, ho vaig rebre amb molta il·lusió i amb especial expectació, ja que en la mateixa invitació es feia una declaració d'intencions sobre apostar per la Cultura, apropar-la als barris i pobles i que les entitats culturals de Tortosa en fossin les protagonistes.

Ja al juny del 2019, en iniciar la meua tasca com a regidora, i com a membre de la Comissió informativa de què depèn l'àrea de cultura, he estat testimoni de les actuacions fetes i no fetes per part de l'equip de govern en relació amb la capital cultural. Per no avorir-los, no els en donaré detalls, però sí que intentaré fer-los en una visió general.

Des del juliol del 2019, havent passat un any i tres mesos des de la nominació de la CCC, amb una simple informació que s'hi estava treballant, arribem al mes de febrer de 2020, més de mig any després, i a menys d'un any de la capital cultural, moment en què es comença a informar de les diferents accions de preparació de la CCC que hi ha previstes, que no, iniciades. I al març

tenim l'inici de la pandèmia i l'estat d'alarma, amb la suspensió de totes les actuacions previstes.

Ja al maig, amb l'inici de la desescalada, les úniques accions que s'inicien són les prèvies a l'any de la CCC i que es demanen des de la Fundació CCC. Per una banda, el procés participatiu per triar "Els 7 tesoros de Tortosa", i s'atorguen els diplomes als 7 tesoros. I el treball en el disseny del logo, i també de la cançó amb la Banda municipal de música i Els Quicos. I em pregunto, per què van ser encàrrecs directes? Per què no es va fer un concurs de propostes que hauria pogut motivar els dissenyadors i els músics de les Terres de l'Ebre i hauria generat ambient cultural i expectatives de cara a l'any de la CCC?

La selecció del comissionat, que és el tècnic responsable de l'organització, la figura encarregada de coordinar tot l'esdeveniment, no es fa fins a l'estiu del 2020. Cal remarcar la sensació que no se l'ha dotat l'autonomia suficient ni se l'ha escoltat en la preparació d'una programació, tal com pertocaria, sinó que han prevalgut decisions polítiques per part del govern de la ciutat.

Davant de manifestacions fetes sobre la preocupació pel retard en

l'organització de la CCC, l'única resposta que trobem és que s'ha anat informant àmpliament de les accions desenvolupades i per la covid s'ha endarrerit. Ai! La covid! Ha estat la panacea, ja que ha servit per excusar la manca d'organització de l'esdeveniment.

La Comissió organitzadora, amb les funcions d'assessorar, proposar, dialogar, donar conformitat i fer seguiment del desenvolupament de la CCC, no es constitueix fins al mes d'octubre de 2020, a dos mesos i escaig de l'inici de la CCC.

Entre els membres d'aquesta Comissió, hi trobem el Consell assessor d'experts, que segons anuncien, està format per representants rellevants de diferents àmbits de la cultura de Tortosa i Terres de l'Ebre en totes les seues vessants. Ara passem aquest Consell, sense menystenir ningú, però respecte del conjunt, en farem una sèrie de preguntes.

Les 20 persones que el formen són 15 homes i 5 dones. En el món cultural les dones només representem el 25 %?

D'aquestes 20 persones, quantes n'hi ha que no visquin o treballin a Tortosa? Em sembla que zero. I volem exercir la capitalitat?

S'anomenen diferents vessants

culturals: arts plàstiques, arts escèniques, lletres, música, patrimoni, tradicions..., però el gros de representació recau bàsicament entre un parell, i no hi trobem gairebé representades les arts plàstiques i escèniques o les lletres.

A partir d'aquí es constitueixen 10 grups per treballar les diferents àrees: paraula, treball, creença, menjar, festa, expressions artística, corporal i musical i habitar la ciutat. S'hi van implicar persones amb perfils potents que complementaven els del Consell d'experts, però la primera reunió dels diferents grups no es va fer fins al mes de novembre!, a poc més d'un mes de l'inici de l'any 2021! Es va fer alguna reunió més; en la majoria de grups, només una. Els participants es van anar desentenciant perquè no veien la utilitat de les seues aportacions ja que anàvem tard, molt tard!

I arribem a l'any de la CCC! I quan es va iniciar? Al febrer o a molt tardar a mitjans de març, com en altres capitals? No, no es va fer fins al darrer dissabte de març, concretament, el dia 27. Haver passat d'aquesta data i situar la inauguració al segon trimestre de l'any ja hauria estat una demora imperdonable. I la causa no és la covid, sinó que la feina de planificació no

Pilar Caballé

regidora del grup d'Esquerra Republicana a l'Ajuntament de Tortosa i directora dels Serveis Territorials de Presidència

estava feta. En el moment que vivíem, només hauria calgut fer les adaptacions a les mesures de seguretat, però el que vam percebre durant l'acte va ser: improvisació.

Amb la perspectiva dels dies, la cronologia dels fets delata que per a l'actual equip de govern la CCC ha estat més un aparador que una altra cosa. Des de la nominació l'any 2018, passen 2 anys i mig abans no s'inicia l'organització efectiva; dos mesos abans de l'inici de l'any de la capitalitat! No hi ha hagut voluntat política per part de l'equip de govern, encapçalat per la seua alcaldessa, que no ha estat a l'alçada i no ha aprofitat l'ocasió per fer de Tortosa un referent en la cultura, per exercir la capitalitat que li pertoca i que no exerceix.